

Sosant 1400 Sensorveiledning Høst 2022

Om emnet og undervisningen

Kurset har operert med de læringsmål som oppgis på [emnets nettside](#). I undervisningen har vi lagt vekt på at studentene skal bli kjent med flere av religionsantropologiens aktuelle debatter, både innenfor hvordan religion er knyttet til samfunn og kultur og retninger som ser utover sosiale forklaringer på religion. Andre temaer som har vært sentrale er materielle og sanselige aspekter, religion og språk, relasjonene mellom religion og det sekulære, samt antropologens grunnantagelser og metodologiske valg.

På et overordnet nivå har emnet som mål både å gi studenter en oversikt over temaer i religionsantropologi og å øve deres evne til analytisk tenkning og skriving.

Studentene har også gjennomført et mini-feltarbeidsprosjekt med påfølgende presentasjon.

Om eksamen og vurdering

Eksamensspørsmålene er utformet på en slik måte at de legger til rette for at studentene kan utføre selvstendig analyse. Vi ønsker at studentene skal både kunne redegjøre for sentrale religionsantropologiske perspektiver og vise at de kan ta dem i bruk når de reflekterer over empirisk materiale hentet fra pensumlitteraturen. Oppgavene er tenkt å være **åpne** og vi ønsker at studentene skal kunne se forbindelser mellom pensum og vise evne til å **anvende** disse perspektivene og empiriske materiale hentet fra pensum.

Oppgavene krever dermed at kandidaten selv gjør en meningsfull avgrensning innenfor oppgavens rammer. Selvstendig analytisk strukturering av besvarelsene fra kandidatene er blant kriteriene for en god besvarelse. Siden spørsmålene er såpass åpne, må studentene selv formulere en ramme, et kjerneargument, målsetning eller problemstilling for besvarelsen. De som klarer å gjøre dette på en god og tydelig måte og som gjennomfører dette gjennom besvarelsen, viser stor grad av selvstendighet og skal følgelig vurderes deretter.

En god oppgave bør altså både demonstrere **forståelse av pensumsmaterialet** og **analytisk evne**. Vurderingen skal legge vekt på at kandidaten viser evne ikke bare til å forstå og gjengi, men også til å ta i bruk ideer og teorier fra pensum og å sette forskjellige pensumstekster i relasjon til hverandre. Gode besvarelser klarer å kombinere en presis redegjørelse for relevante teorier samtidig som de også diskuterer dem opp mot hverandre. Oppgaver i karakterspekteret A-B vil normalt takle begge disse to aspektene hhv. svært godt og meget godt. Oppgaver som kun presenterer ulike teorier uten å diskutere dem opp mot hverandre vil normalt sett ligge i karakterspekteret C-D. De aller beste oppgavene vil demonstrere en evne til å konstruere et helhetlig og selvstendig argument som integrerer teori og empiri på en meningsfull måte.

Kreativ og selvstendig analyse vil telle positivt.

Rammen for oppgaven ligger på 2500-3500 ord. I vurderingen skal innholdet vektlegges fremfor lengde. Det vil si at det skal være mulig å oppnå karakteren A også for en oppgave på 2500 ord. En besvarelse under minstegrensen eller en besvarelse som ikke bruker det antall pensumtekster vi spør etter skal ikke automatisk gis F, men heller sees på i en helhetlig vurdering.

I tillegg til pensumstekstene har vi 4 tekster (Durkheim, Weber, Turner, Kapferer) som er «anbefalt pensum.» Bruk av disse skal telle på lik linje med de resterende pensumstekstene, men det skal ikke forventes at disse brukes.

Her følger noen indikasjoner på hvordan de forskjellige oppgavene kan besvares. Dette er ikke å forstå som de eneste, og heller ikke nødvendigvis de beste, måtene å besvare oppgavene. Vi er ikke ute etter ett bestemt svar, og hvis kandidatene trekker kreative og uvanlige koblinger mellom tekstene på en overbevisende og meningsfull måte kan det være vel så bra.

Oppgave 1

Dette er en svært åpen oppgave. Her kan nærmest alle pensumstekster brukes og det er dermed spesielt viktig at man gjør et gjennomtenkt utvalg og avgrenser tydelig et fokus i diskusjonen.

Noen mulige innganger til en diskusjon kan være:

Hvordan religion er forbundet med makt og motstand (Ramzy, Rudnyckyj).

Hvordan kulturelle aspekter kan bidra til å gi religion en bestemt form (Engelke-bok, Haynes).

Hvordan religion, for eksempel gjennom ritualer, kan være et middel for å gripe inn i og forme sosiale forhold (Bratrud).

Hvordan religiøs praksis kan innebære forsøk på å få det religiøse til å flyte over i hverdagslivet og samfunnet rundt (Mahmood, Hirschkind, Rudnyckyj, Tomlinson).

Hvordan samfunnsfærer forsøkes å holdes adskilt (Asad, Engelke-artikkel, Dein).

I alle tilfeller vil gode oppgaver tydelig vise hvordan eksemplene de bruker snakker sammen og kan knyttes til hverandre i et sammenhengende resonnement.

Oppgave 2

Her vil det være nødvendig å gi en forklaring av Asads perspektiv.

Aktuelle eksempler kan komme for eksempel fra Engelke (artikkel), Farman, Luhrmann, Dein, Mahmood.

En inngang til diskusjon kan være via å utforske hvordan disse sosiale og historiske prosessene ser ut. For eksempel kan man se på det som en grensedragning. Det kan ligge i hvordan man ser på verden, hva som defineres som religion og ikke, men også hvordan man utformer verden, blant annet materielt og institusjonelt. Man kan også diskutere hvordan visse former for religion kan sies å ha blitt sekularisert. En annen inngang kan være gjennom eksempler på forsøk på å motstride seg grensedragning og istedet prøve å få det religiøse til å flyte over i andre sfærer av livet (for eks Mahmood, Rudnyckyj).

Nok en inngang kan være via forskjeller mellom pluralistiske samfunn som har vært gjennom sekularisering og aldri-sekulære samfunn (jf. Luhmann).

Det går også an å dykke ned i de mulige implikasjonene av et argument om at grensene mellom religion og det sekulære er historisk og sosialt konstruert. Betyr det for eksempel at de religiøses opplevelse av Guds tilstedeværelse også er en sosial konstruksjon?

Oppgave 3

Denne oppgaven er svært åpen og det er dermed viktig at man staker ut en egen kurs i besvarelsen. Her vil det være nødvendig å diskutere hva begrepet tro *kan* omfatte.

En mulig inngang er gjennom en kritikk (Asads kritikk av Geertz) av en tilnærming som tar tro som det sentrale i religion. Dette kan også utvides til en videre kritikk av tilnærminger som kan sies å være eurosentriske, som tenker religion med utgangspunkt i vestlig protestantisme. Keane og Meyer er blant de som kan brukes som eksempler på en slik kritikk. En videre kritikk kan gå på at et fokus på tro kan gjøre det vanskelig for oss å ta på alvor andre aspekter av religion, som det kroppslige og sanser (jf Hirschkind).

En annen god inngang til analyse kan være å tilnærme seg tro gjennom å spørre seg hva begrepet tro **kan** være, altså å jobbe i retning av å indikere et mer fruktbart trosbegrep for antropologien. Her kan man for eksempel si at «tro» kan åpne for å utforske epistemiske stiler (Luhmann), holdninger (Bielo) og tenkemåter generelt. Tro kan åpne for å studere mønstre i måter å tenke på. Følger man den tråden er det svært mange pensumstekster som kan være interessante å bruke. Man kan også fremheve at tro er komplekst og ofte viklet inn med andre tilbøyeligheter, som tvil (Luhmann) og spekulasjon (Farman), og frykt og håp (Bratrud). Tro kan også være en måte å rette fokus mot individet, og kan åpne for at vi får et mer komplekst bilde av individ og selv (jf. Obeyesekere).